

Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijai,

Komisijas priekšsēdētājam
Mārim Kučinskim

2015. gada 14. septembrī

Nr. 26/15

Par Nacionālo attīstības plānu 2014.–2020.gadam

Biedrība „Latvijas ceļu būvētājs” (turpmāk tekstā – LCB) izskatīja, 2015. gada 8.septembra Ministru kabinetā apstiprināto Informatīvo ziņojumu "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam, Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020.gadam un Deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanas uzraudzības ziņojums" un konstatē sekojošo:

1. atbilstoši LR Saeimas 2012. gada 20. decembra lēmumam par Latvijas Nacionālo attīstības plānu (NAP) 2014. – 2020. gadam, NAP īstenošanas, uzraudzības un novērtēšanas procesu, Ministru kabinetam (turpmāk – MK) reizi divos gados ir jāiesniedz izskatīšanai Saeimā [450] integrēts ziņojums par NAP 2020, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību. Saeima ir paredzējusi, ka NAP 2020 [453] izpildes dokumentu pirms skatīšanas Ministru kabinetā un Saeimā izstrādā sadarbībā ar nozaru ministrijām un nevalstiskajām organizācijām, kā arī nodod sabiedriskajai apspriešanai.

LCB minētā dokumenta izstrādāšanā nav tikusi pieaicināta un tās rīcībā nav nekādas informācijas par to, ka šis dokuments būtu bijis nodots sabiedriskajai apspriešanai. Uzskatam, ka tādējādi ir ignorēta Saeimas griba un ierosina minēto dokumentu nosūtīt atpakaļ Pārresoru koordinācijas centram visu augstāk minēto procedūru īstenošanai.

2. Iepazīstoties ar sagatavotā dokumenta „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam, Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020. gadam un Deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanas uzraudzības ziņojums. 2015. gads” - 2.3. sadaļu „Transporta un sakaru

Biedrība “Latvijas ceļu būvētājs”

Brīvības gatve 202 / Rīga / Latvija / LV-1039 / lcb@lcb.lv / www.lcb.lv

Reģ. Nr. 40008081902 / a/s “SEB Banka” / Konta numurs: LV05UNLA0050004359650 / Kods: UNLALV2X

jomas attīstība” LCB konstatē, ka tā vietā, lai novērtētu ceļu infrastruktūras ilgtspējību, tendences kopējo Valsts, pašvaldībām un privātpersonām piederošo ceļu stāvokļa attīstībā, dokuments ir piesātināts ar neko neraksturojošiem projektu uzskaitījumiem, bet attiecībā uz sliktā un ļoti sliktā stāvoklī esošo ceļu galveno, reģionālo un vietējo ceļu stāvokli dokumentā ir veiktas manipulācijas ar skaitļiem un iekļauta melīga, patiesībai neatbilstoša informācija. LCB uzskata, ka tajā tiek manipulēts ar puspatiesībām, apzināti slēpjot no likumdevēja un sabiedrības informāciju par ceļu infrastruktūras patieso stāvokli.

Piemēram. Sagatavotajā dokumentā netiek minēta ceļu infrastruktūras ilgtspēja, kas Nacionālajā attīstības plānā, ir kā priekšnoteikums gan „ekonomiskajam izrāvienam”, gan „cilvēku drošumspējai”, gan „mobilitātei”. Finanšu ministrijas ierēdņiem ir arī zināms, ka kopš 2004. gada ceļu finansēšana notiek pēc pārpalikuma principa, ka braucot pa sliktiem un nesakārtotiem ceļiem Latvijas tautsaimniecība ik gadus zaudē ap 860 miljonus EUR, kas ir vairāk nekā ikgadējais valsts finansējums izglītībai vai veselības aprūpei. Taču par to ne vārda.

Minētajā dokumentā gan ir pieminēts, ka ceļu sakārtošanas vajadzībām 2013.gada 21. maija sēdē MK ir izskatījis „Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014. – 2020. gadam”, bet atkal ne vārda kāpēc šī programma gadu no gada netiek pildīta, ka MK to nav apstiprinājis, bet tikai izskatījis un „pieņēmis zināšanai”, ka šī „zināšana” nekādi nav izpaudusies Finanšu ministrijas sastādītajos Valsts budžeta projektos. (skat. tabulu)

**2013. gada 21.maijā MK izskatītās „zināšanai” pieņemtās
„Valsts autoceļu sakārtošanas programmas 2014.-2020.g.”
projektētais finansējums un tā izpilde.**

Izdevumi (milj. Ls un EUR)	Plānotās izmaksas pa gadiem							KOPĀ
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Izdevumi kopā, milj.	80,2 LVL = 114.57 EUR	129,2 LVL = 184.57 EUR	161,6 LVL = 230.86 EUR	173,1 LVL = 247.29 EUR	178,1 LVL = 254.43 EUR	162,4 LVL = 232 EUR	177,6 LVL = 253.71 EUR	1062,2 LVL
Valsts budžeta finansējums milj. EUR uz 10.06.2015.	114.320 EUR	139.186 EUR	194.581 EUR (projekts)	150.402 EUR				
Starpība milj. EUR	0.25	45.38	36.28	96.89				178.80

Sagatavotajā dokumentā netiek pieminēts arī tas, ka visa tā rezultātā ceļi Latvijā sabrūk ātrāk nekā spējam tos remontēt pat ar Eiropas Savienība resursu līdzdalību un ka finansējuma deficīts 2016. gada budžeta projektā jau sasniedz 178,8 milj. EUR.

Nekur netiek piedāvāts izdarīt grozījumus NAP 2014. – 2020.g., kur nofiksēt esošo situāciju un nospraust konkrētu un reālistisku darbības programmu ceļu stāvokļa sakārtošanai. Starp citu, arī Satiksmes ministrs š.g. augustā publiski atzina, ka ceļi sabrūk ātrāk, nekā tos ir iespējams saremontēt

Pārsteidz dokumenta autoru optimistiskie skaitļi, kuriem nav iespējams rast pamatojumu. Biedrība LCB, analizējot VAS „Latvijas Valsts ceļi” mājas lapā pieejamo informāciju par asfaltēto ceļu tehnisko stāvokli (skat. tabulu),

Valsts uzturēto asfaltēto ceļu tehniskais stāvoklis 2014.g. augustā

Autoceļu seguma stāvoklis	Galvenie autoceļi	Reģionālie autoceļi	Vietējie autoceļi	Autoceļu kopgarums, km	% no kopējā garuma 2014 (2013)
Ļoti labā	364,8	476,3	193,2	1034,3	11,5 (9,0)
Labā	270,6	819,1	583,6	1673,3	18,7 (18,0)
Apmierinošā	293,2	901,9	773,9	1969,0	22,0 (22,1)
Sliktā	425,1	963,5	593,4	1982,0	22,1 (23,2)
Ļoti sliktā	402,1	1340,6	562,2	2304,9	25,7 (27,8)
Kopā:	1 755,8	4 501,4	2 706,3	8 963,5	100,0

nevar atrast pamatojumu NAP novērtējuma apgalvojumam, ka par „50 % ir samazināts reģionālo autoceļu ar asfalta segumu sliktā un ļoti sliktā stāvoklī garums”, kā arī to, ka „pozitīva tendence ir novērojama reģionālo valsts autoceļu ar melno segumu procentuālajā pieaugumā – 2014. gadā tie veidoja 82,5%”. Patiesība ir citāda.

No kopējā valsts pārziņā esošo reģionālo autoceļu kopgaruma - 5317 km, 4501,4 km ir kādreiz asfaltēti, bet - 47,8 % no tiem ir nonākuši sliktā vai ļoti sliktā stāvoklī. Diemžēl šie šokējošie skaitļi gadu no gada pieaug, kas minētajā ziņojumā nav atspoguļots.

Ziņojumā atspoguļojumu nav guvusi arī Valdības piekoptā, pret ceļu stāvokļa uzlabošanu vērsta „Jauno politiku” prakse. Visi Satiksmes ministrijas sagatavotie ceļu un tiltu stāvokļa tehniskie novērtējumi un priekšlikumi pēdējo divu gadu laikā tiek iekļauti tā saucamajās „Jaunajās politikās”. „Tā saucamajās” tāpēc, ka šajos

vērtējumos nav nekā jauna izņemot to, kas visiem ir bijis zināms jau pirms jebkura ceļa vai tilta būvniecības - ka ceļi un tilti, kā inženiertehniskas būves, lai labi kalpotu, ar noteiktu periodiskumu ir jāremontē. Savukārt ar „praksi”, ir jāsaprot tas, ka šo politiku skatīšana MK ir tikai „tvaika nolaišanas” metode ministriem, jo „Jaunās politikas iniciatīvas” valsts budžetu projektu sastādīšanas laikā, nu jau divus gadus, vispār tiek aizmirstas un netiek izskatītas, Pārresoru koordinācijas centrs, kā dokumenta autors šos jautājumus vispār nepiemin.

Biedrība LCB ir satraukta par sagatavotā dokumenta kvalitāti un neņemas novērtēt, vai tas ir ierēdņu neprofesionālisms vai vienkārši uzdevuma - vēlamo uzdot par esošo - izpilde. Jebkurā gadījumā uzskatām, ka šādā kvalitātē dokuments nav apspriežams LR Saeimā, bet ir nosūtāms atpakaļ Ministru kabinetam Nacionālajā attīstības plānā paredzēto procedūru veikšanai.

Patiesā cieņā,

Biedrības “Latvijas Ceļu būvētājs”
Valdes priekšsēdētājs

Andris Bērziņš